

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

redakce časopisu mne požádala o úvodník v souvislosti s převzetím Ceny veřejnosti za zdravotnický výzkum a vývoj pro rok 2011 z rukou ministra zdravotnictví pana doc. MUDr. Leoše Hegera, CSc., dne 29. 5. 2012. Ocenění jsem převzala spolu s kolegyní PharmDr. Kateřinou Dvořáčkovou, Ph.D. Již koncem minulého roku byl tento projekt, sponzorovaný Interní grantovou agenturou MZ ČR a nazvaný „Mikročástečková léková forma pro terapii nespecifických střevních zánětlivých onemocnění“, oceněn spolu s dalšími dvěma vítěznými projekty odbornou porotou. Na slavnostní předání přišli i představitelé České lékárnické komory, jak o tom referoval odborný tisk, tj. Časopis českých lékárníků a Česká a slovenská farmacie. Tehdy nás to nesmírně potěšilo, protože v dnešním hektickém a uspěchaném světě, kdy každý řeší vlastní nemalé problémy, se málokdy najde čas, aby se sešli farmaceuti – akademici a farmaceuti – lékárníci. Koncem května tohoto roku nás zase příjemně překvapila přízeň veřejnosti, která našemu projektu přidělila 19 188 z celkového počtu 39 633 zaslaných hlasů.

Předmět oceněného projektu mnozí z vás znají z tisku nebo z nedávného VI. kongresu praktického lékařství v Olomouci, kde byla na uvedené téma prezentována přednáška. Těm z vás, kteří problematiku neznají, se ji pokusím ve stručnosti přiblížit. Na půdě brněnského Ústavu technologie léků se vyvinul nový lék vhodný pro terapii ulcerózní kolitidy a Crohnovy choroby. Je založen na rutinu, jeho protizánětlivých, antioxidačních i dalších účincích a na pomocných látkách, které jeho účinky potencují a směřují do postižených distálních oblastí střevního traktu. Lék obsahuje přírodní, v potravinách běžně se vyskytující látky, může tedy sloužit i jako doplněk stravy. Po vyhovujících výsledcích disolučních testů se přípravek ve formě pelet testoval na zvířatech s experimentálně vyvolanou kolitidou a srovnával s nově používaným lékem obsahujícím mesalazin Salofalk GranuStix. Výsledky byly pozitivní, oba přípravky byly srovnatelné, v některých parametrech vykazoval námi připravený lék vyšší účinnost. Na výzkumu se kromě našeho týmu podíleli i doc. RNDr. Jiřina Spilková, CSc., z hradecké farmaceutické fakulty a kolega z univerzity ve francouzském Besançonu.

Měli jsme štěstí na dobrý nápad a výbornou spolupráci v přátelském kolektivu. Měli jsme štěstí, že nám v počátcích vzniku ústavu přispěla farmaceutická společnost Zentiva na základní vybavení laboratoří a finančně podpořila naše výzkumné aktivity. Měli jsme svým způsobem štěstí i na větší publicitu než předchozí farmaceutický projekt „Vývoj a aplikace nových elektroforetických technik k zajištění bezpečnosti a kvality léčiv“ hradeckého pracovního týmu doc. RNDr. Marie Pospíšilové, CSc., doc. RNDr. Miroslava Poláška, CSc., a doc. RNDr. Jiřiny Spilkové, CSc., který odborného ocenění MZ ČR dosáhl v roce 2009 a který se sluší na tomto místě vzpomenout. Je potěšující, že se do soutěží ministerstva zdravotnictví hlásí stále více farmaceutických projektů. Ještě potěšitelnější by bylo, kdyby se našlo více projektů z farmaceutické praxe. Možná, že se časem objeví i projekty spojující lékárníky a akademiky a dočkáme se brzy dalších ocenění farmaceutů. Vedle negativních zpráv, které občas slýcháme v médiích, by to bylo nanejvýš vhodné. Osobně bych si to moc přála, protože vím, že se najde celá řada osobností nejen na fakultách, ale také mezi farmaceuty, kteří našli své poslání v lékárnách.

Povolání farmaceutky jsem si vybrala před více než 40 léty a nikdy jsem toho nelitovala, ať jsem pracovala v lékárně, farmaceutickém průmyslu, výzkumu nebo v oblasti vzdělávání. Podle mého názoru chybí naší farmacii větší sebevědomí, soudržnost a vzájemná podpora ze všech našich pozic. Pevně věřím, že se to brzy změní.

Přeji vám všem radost z dobře vykonané práce, ocenění nejen na pracovišti, ale také u široké laické veřejnosti.

Miloslava Rabišková

prof. PharmDr. Miloslava Rabišková, CSc.

Ústav technologie léků, Farmaceutická fakulta
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Palackého 1–3, 612 42 Brno
rabiskovam@vfu.cz